

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การจัดการขยะมูลฝอยตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเทศบาลตำบล
บ้านเวียง อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

ผู้วิจัย : นายนันทพงศ์ เวียงสาม

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
: พระครูสังฆรักษ์บุญเสริม กิตติวัฒนโณ,ดร.พธ.บ.,ร.บ.,ร.ม.
: ดร.ดำเนิน หมายดี,พธ.บ., พธ.ม., พธ.ด.(รัฐประศาสนศาสตร์)

วันที่สำเร็จการศึกษา : ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาระดับการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเทศบาลตำบลบ้านเวียง อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเทศบาลตำบลบ้านเวียง อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเทศบาลตำบลบ้านเวียง อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ๔) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาในการนำหลักอิทธิบาท ๔ ไปใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลบ้านเวียง อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือประชากรผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลบ้านเวียง อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ จำนวน ๗,๔๒๐ คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยเทียบสัดส่วน (Proportional Multi-Stage Random Sampling) ตามขั้นตอนคือ ทำการหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ ๓๘๐ คน และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหา ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบสมมติฐานโดยบรรยายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบมีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ในส่วนของข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามปลายเปิด จากนั้นทำการวิเคราะห์ โดยใช้แจกแจงความถี่ (Frequency) และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) สารสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique)

ผลการวิจัยพบว่า

๑) ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเทศบาลตำบลบ้านเวียง อำเภอร่องกวาง จังหวัดแพร่ พบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยเชิงพุทธตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเทศบาล บ้านเวียง อำเภอร่องกวาง จังหวัดแพร่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.51)

๒) การเปรียบเทียบการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเทศบาล บ้านเวียง อำเภอร่องกวาง จังหวัดแพร่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มี เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, รายได้ต่อเดือน และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเทศบาลบ้าน เวียง อำเภอร่องกวาง จังหวัดแพร่ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓) ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเทศบาลบ้านเวียง อำเภอร่องกวาง จังหวัดแพร่ พบว่า ปัญหา คือ ขยะมูลฝอยซึ่งเกิดจากการทิ้ง ขยะไม่เป็นที่เป็นทาง รวมไปถึงประชาชนยังไม่ให้ความร่วมมือดีพอ หรือประชาชนบางส่วนยังไม่พร้อมที่จะนำวัสดุเหลือทิ้งกลับมาดัดแปลงใช้งาน ข้อเสนอแนะ พบว่า ควรมีการสนับสนุนมากกว่านี้ ในการส่งเสริมให้ประชาชนมาสนใจขยะเพื่อให้เกิดรายได้เสริม แต่เจ้าหน้าที่บางส่วนก็มีความใส่ใจงาน จริงแต่ไม่ค่อยทำกัน และยังขาดเจ้าหน้าที่มีการควบคุมดูแลอย่างแท้จริง ส่วนปัญหาจากการที่ไม่มีถัง ขยะตามท้องถนนทำให้แขกที่มาเยือนในชุมชน หรือเด็กที่ทานขนมตามถนนหนทางไม่สามารถหาที่ทิ้ง ขยะได้ทำให้ต้องทิ้งตามถนนหนทางซึ่งไม่เกิดความเรียบร้อย

๔) แนวทางการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเทศบาล บ้านเวียง อำเภอร่องกวาง จังหวัดแพร่ พบว่า เจ้าหน้าที่ของเทศบาลมีความพอใจ และรักที่จะแก้ไข ปัญหาขยะมูลฝอยเป็นอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องการที่จะลดปัญหาขยะล้นถังและปัญหาขยะ ล้นสถานที่กำจัดขยะของเทศบาล และมีการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการคัดแยกขยะใน ครั้วเรือนก่อนนำไปทิ้งขยะส่วนขยะที่สามารถรีไซเคิล หรือนำไปขายได้ก็ให้มีการคัดแยกและนำไป ขายเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวส่วนเจ้าหน้าที่ก็มีความเอาใจใส่ และรับผิดชอบต่องานเป็น อย่างมากเนื่องจากต้องการให้ตำบลบ้านเวียงน่าอยู่ประชาชนมีสุขภาพดีอย่างยั่งยืนภายใต้ แนวความคิดของนายยกเทศมนตรีบ้านเวียงน่าอยู่มุ่งสู่วิถีชีวิตพอเพียง